Pélé Yoets

'Hov - Het

מדה טובה היא באדם שכשיש לו חוב לא ישקט ולא ינוח עד שישלם חובות הרי זה גורם טובה לעצמו דאמרי אנשי, מי שהוא פרען טוב הוא בעל בכיס אחרים, שקונה שם טוב לעצמו ומוצא ללוות ולטל בהקפה בעת שירצה כמה שירצה ויכול להתעשר, כי יותר מרויח אדם בנאמנות שמאמינים אותו יותר ממה שמרויח בממון שלו, ולכן מי שהוא סוחר טוב זה יהיה ראשית ממלכתו שיקנה אמונה על ידי שיפרע חוב דבר בעתו, ואם אין לו, ילוה מאחר לזמן, כדי לפרע לזה, ואחר כך ילוה מזה כדי לפרע לאחר ככה יעשה חוזר חלילה, יוציא הכובע מזה ויניחנו לזה, באפן שהמלוה הישנה יעשנה חדשה ולא יאבד אמונתו. ומצוה נמי קעבד שהרי אמרו (כתובות פו, א) פריעת בעל חוב מצוה. וגומל חסד הוא שלא לנעל דלת בפני לוים. ומי שהוא זהיר בזה ויש לו מדה זו כשיש לו חוב, לא ינוח עד שיפרע ישא ביום ההוא קל וחמר בעצמו, על אחת כמה וכמה צריך להיות זריז לפרע חוב שיש לו עם המקום, ולהיות מן הזריזין שמקדימין למצוות, ומצוה הבאה לידו אל יחמיצנה, ולא ישקט ולא ינוח עד שיעשנה:

ו. לאידך גיסא הנושה בחברו עליו המצוה שלא יגש את רעהו ואת אחיו אם יודע בו שאין לו, ואפלו לעבר לפניו אסור, ואפלו אם חושש בו שהוא רמאי שיש לו ומראה שאין לו, אכתי למחש נמי בעי שמא האמת אתו ויגור מלעבר על לא תגש, עד שיהא הדבר ברור לו שיש לו כסף או שוה כסף מקרקעי או מטלטלי שיוכל לפרע חובו, אז אינו מחיב לרחם עליו דליכל הלה ממון דידה ולחדי, אלא יכף אותו בכל מיני כפיות בדיני ישראל וברשות

1 Histoire pour Chabbath, Tome 2 (Binyamin Benhamou)

Enfin en livre, les fameuses histoires racontées en vidéos par Binyamin Benhamou. Emouvantes et inspirantes, ces histoires sont à lire et à relire.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

בית דין, או במקום שאין בית דין יכף אותו על ידי ערכאות של גויים שתצא נפשו וישלם חובו אפלו מגלימא דעל כתפה, אבל על כל פנים גם לזה צריך להתנהג בדרך טובים ובדרך ישרה שהיא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם, ואל יעמיד דבריו על דין תורה אלא יעשה לפנים משורת הדין. ואם חושש עליו שהוא רמאי ועושה שלא כהגן שאינו רוצה לפרע חובו, אז גם הוא יעשה עמו שלא כהגן ויגבה ממנו כאשר יוכל אפלו מגלימא דעל כתפה:

ואם הוא איש טוב הולך בתם והוא מצטמק ורוצה לפרע והוא מגדל פרע כאשר יוכל פרוטה פרוטה, אז הטוב והישר בעיני אלקים ואדם שאל ידחק אותו לטל ממנו בית וכלי בית, ואל יתן למוט רגליו בהשמיע קולו שהוא נושה בו ולטל ממנו שוה כסף ופרקמטיא בחובו בדינא ודינא שהרי זה מקטע רגליו שמאביד את אמונתו ורבה רעתו. לכן יעשה זאת לצאת ידי שמים וידי הבריות שירויח לו זמן ויגבה ממנו אפלו פרוטה פרוטה, שכל פרוטה ופרוטה מצטרף לחשבון. ואם יוכל יתן לו יד כדי שירויח ויוכל לפרע וגם הוא יאכל לחם, וזו מצוה רבה לקים מה שאמרה תורה (ויקרא כה לה) וכי ימוך אחיך ומטה ידו והחזקת בו. והיא הגדולה שבצדקות. ובמדה שאדם מודד בה מודדין לו (מגילה יב ב), שכל אדם הוא בעל חוב לגבות את חובו תכף ומיד בלי המתנה. אך על כל פנים כשם שאין אדם מוחל את חובו, כך אין הקדוש ברוך הוא ותרן אלא מאריך אפה וגבי דילה:

ולכן החי יתן אל לבו לעשות כל אשר בכחו לעשות לפרע את חובו מעט מעט כאשר יוכל שאת, בטרם יבואו הגבאים המחזירין תדיר ונפרעים מן האדם לדעתו ושלא לדעתו, ומדת בית דין הצדק שמה שפורע אדם מרצונו הטוב המעט עולה לחשבון גדול (כדין בעל פקדון (ב''מ לד, א) שאם שלם ולא רצה לשבע משום דלא אטרחה בבי דינא מקני לה תשלומי כפל ותשלומי ארבעה וחמשה) (וכמו שאכתב בערך ''יסורין''):

והנה אני עני יבולני לפטר את כל העולם כלו מן הדין על פי מאי

1 Histoire pour Chabbath, Tome 2 (Binyamin Benhamou)

Enfin en livre, les fameuses histoires racontées en vidéos par Binyamin Benhamou. Emouvantes et inspirantes, ces histoires sont à lire et à relire.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

דקימא לן, אומר מתר אנוס הוא (מכות ז ב), ומאחר שדרך איש ישר בעיניו נמצא שהוא אומר מתר ואנוס הוא, כי מעט שיהא יודע רבונו ומכון למרד בו. אבל טענה זו מועלת למי שהוא דן את כל אדם לכף זכות בטענה זו ואינו מקפיד על שום דבר ומעביר על מדותיו, אז מעבירין לו על כל פשעיו, כמאמר רבותינו ז''ל (מגילה שם ב), ובמדה שאדם מודד בה מודדין לו. אם דן לכף חובה, דנין אותו לכף חובה, וכל הדן לכף זכות, המקום ידין אותו לכף זכות:

1 Histoire pour Chabbath, Tome 2 (Binyamin Benhamou)

Enfin en livre, les fameuses histoires racontées en vidéos par Binyamin Benhamou. Emouvantes et inspirantes, ces histoires sont à lire et à relire.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions